

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Ekonomická fakulta

Katedra obchodu a cestovního ruchu

Studijní program: B6208 Ekonomika a management

Studijní obor: Obchodní podnikání specializace cestovní ruch

Nevyužitý potenciál cestovního ruchu venkovských regionů

Vedoucí bakalářské práce

Ing. Eva Fellegiová

Autor

Štěpánka Sedláková

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci na téma Možnosti rozvoje nevyužitého potenciálu venkovského cestovního ruchu vypracovala samostatně na základě vlastních zjištění a materiálů, které uvádím v seznamu použité literatury.

V Táboře 1. 9. 2008

Štěpánka Sedláková

Poděkování

Chtěla bych poděkovat hlavně vedoucí své bakalářské práce za odbornou pomoc, ochotu a vstřícnost. Za zodpovězení otázek děkuji také paní Musilové.

Obsah

1. Úvod.....	6
2. Cíle a hypotézy	8
2.1. Cíle	8
2.2. Hypotézy	8
3. Metodika zpracování.....	9
3.1. Analýza vybrané oblasti	9
3.2. Návrhy možností rozvoje	9
3.3. Řízený rozhovor	10
4. Literární rešerše	11
4.1 Cestovní ruch	11
4.1.1. Trvale udržitelný cestovní ruch	12
4.2. Venkov	13
4.3. Venkovský cestovní ruch	15
4.3.1. Agroturistika.....	16
4.3.2. Ekoagroturistika	17
4.3.3. Ekoturistika.....	17
4.4. Klíčové pojmy	18
5. Světové trendy v cestovním ruchu.....	19
5.1. Trendy cestovního ruchu v České Republice.....	20
5.2. Trendy venkovského cestovního ruchu.....	20
5.3. Shrnutí.....	22
6. Typický návštěvník mikroregionu	23
6.1. Hodnocení oblasti.....	23
7. Vymezení území	25
7.1. Mikroregion venkov.....	25
7.2. Potenciál cestovního ruchu mikroregionu Venkov	26
8. Analýza nabídky cestovního ruchu.....	28
8.1. Analýza primární nabídky	28

8. 1. 1. Přírodní potenciál	28
8. 1. 2. Kulturně-historický potenciál	30
8. 1. 3. Kulturně společenské, sportovní a jiné akce	30
8. 1. 4. Shrnutí	32
8. 2 Analýza složek sekundární nabídky	33
8. 2. 1. Dopravní služby	33
8. 2. 2. Obchodní služby	34
8. 2. 3. Stravovací služby.....	34
8. 2. 4. Ubytovací služby	34
8. 2. 5. Propagační a informační služby	35
8. 2. 6. Sportovně-rekreační zařízení.....	35
8. 2. 7. Shrnutí	37
9. Možnosti rozvoje venkovského cestovního ruchu v mikroregionu Venkov	38
9. 1. Velkostatek Polánka.....	39
9. 2. Možnosti venkovského cestovního ruchu na velkostatku Polánka	39
9. 3. Návrh produktu nabídky venkovského cestovního ruchu velkostatku Polánka..	40
9. 4. Cenový přehled	41
9. 5. Shrnutí	41
10. Závěr	43
11. Summary	45
12. Seznam použité literatury	46
12. 1. Monografie	46
12. 2. Internetové zdroje.....	46
13. Seznam příloh	49

1. Úvod

Cestovní ruch představuje v současné době jedno z nejprogresivnějších odvětví světové ekonomiky. Vytváří nová pracovní místa a svými příjmy se řadí na první příčky vedle naftového a automobilového průmyslu. Do nedávné doby se jeho aktivity v celosvětovém měřítku soustřeďovaly převážně do specializovaných přímořských, jezerních a horských oblastí a do hlavních kulturních center. Je také považován za odvětví budoucnosti. (4)

Rozvoj obce či regionu je dnes považován za jeden z prioritních cílů. Zejména v turisticky vyspělých zemích jednotliví poskytovatelé služeb cestovního ruchu reagují na rostoucí konkurenci snahami o sdružování. Tyto tendence většinou ústí ve vytváření společných organizací, které mají zajistit efektivnější řízení nabídky a poptávky v příslušné turistické destinaci. Z hlediska dopadů cestovního ruchu na okolí však v každém případě záleží na tom, jak bude cestovní ruch koordinován. Bude-li přístup správný, se snahou o trvale udržitelný rozvoj destinace, akceptující místní specifika, požadavky rezidentů i nároky turistů, lze očekávat převážně pozitivní přínosy. Může se ale stát, že nesprávný směr rozvoje cestovního ruchu povede k degradaci regionu, odlivu turistů, znechucení místních obyvatel či nezájmu podnikatelů.

V České republice najdeme řadu míst s nevyužitým potenciálem pro rozvoj cestovního ruchu. Oblastí, která ke svému zviditelnění může využít mnohé, jako například neporušenou přírodu, historické památky, tradice, zvyky a další přednosti, je český venkov. Venkovská turistika jako jedna z možných forem podnikání na venkově si získává ve světě stále větší oblibu. Mnoho lidí přestává vyhledávat dovolenou v rušných přímořských místech a začíná se orientovat spíše na klidnou dovolenou, kde si lépe odpočine od každodenního shonu a hluku velkoměsta. Většina obcí se ale potýká s nedostatkem informovanosti a finančních prostředků potřebných pro rozvoj. Tento rozvoj také předpokládá vhodnou organizačně institucionální strukturu obce, v rámci které zaujímá přední místo regionální sdružení cestovního ruchu. Tato sdružení ve většině obcí i regionech chybí. Základní chybou je žádná nebo jen malá spolupráce podnikatelských subjektů.

Mě, jako studentce cestovního ruchu, která si svůj budoucí život představuje na venkově, bylo téma bakalářské práce „Možnosti nevyužitého potenciálu venkovského cestovního ruchu“ velmi blízké. Na základě výše zmíněných úvah jsem se snažila analyzovat problematiku konkrétní oblasti, a to mikroregionu Venkov. Tato oblast je typickým příkladem výše zmíněných nedostatků.

2. Cíle a hypotézy

2.1. Cíle

Cílem mé bakalářské práce je navrhnout možnosti rozvoje nevyužitého potenciálu venkovského cestovního ruchu ve vybrané oblasti, a to prostřednictvím analýzy primární a sekundární nabídky cestovního ruchu. Touto zvolenou oblastí je Mikroregion Venkov v Jižních Čechách. Analýza je provedena z hlediska:

- současných trendů cestovního ruchu
- charakteristiky návštěvníka dané oblasti
- potenciálu oblasti pro rozvoj cestovního ruchu
- služeb, které jsou v mikroregionu nabízeny

2.2. Hypotézy

Venkovská turistika si získává ve světě i u nás stále větší oblibu.

Venkovské oblasti lze efektivně rozvíjet prostřednictvím rozvoje cestovního ruchu.

Venkovské oblasti mají velký potenciál pro rozvoj cestovního ruchu.

Rozvoji venkovského cestovního ruchu brání chybějící infrastruktura a nedostupnost informací.

3. Metodika zpracování

Prvním krokem ke zpracování této bakalářské práce bylo nastudování odborné literatury vztahující se k danému tématu. Tato literatura se týkala především problematiky cestovního ruchu, venkova a venkovského cestovního ruchu. Další krok znamenal sledování současných rozvojových trendů v cestovním ruchu, a to prostřednictvím literatury a internetu. Důležitou částí mé práce bylo zjištění, jací turisté zvolenou oblast nejčastěji navštěvují. Tyto informace byly získány z internetových stránek České centrály cestovního ruchu Czechtourism, konkrétně z údajů získaných díky výzkumnému projektu této centrály - Monitoring návštěvníků v turistických regionech České republiky. Hlavními body této části bylo především zodpovězení otázek typu: kolik turistů na území jezdí, jak dlouho se zde zdrží, zda se ubytují a využijí služeb stravovacích zařízení, kvůli jakým atraktivitám na území nejčastěji jezdí, s kým a zda svou návštěvu zopakují a také odkud získávají informace.

3.1. Analýza vybrané oblasti

Pro zpracování analýzy mikroregionu byla použita metodika Kiralové¹. První část, a to analýza služeb primární nabídky, byla zaměřena na rozbor přírodního, kulturně-historického, kulturně-společenského a sportovně-rekreačního potenciálu. Část druhá, analýza služeb sekundární nabídky, se soustředila na možnosti ubytovacích a stravovacích zařízení, kulturně-společenských zařízení, dopravní infrastruktury, obchodní vybavenosti a další. Tuto analýzu jsem zpracovala na základě studia dostupných materiálů a také díky vlastním poznatkům a zkušenostem.

3.2. Návrhy možností rozvoje

Na základě předchozích zjištění jsem se pokusila navrhnout možnosti rozvoje venkovského cestovního ruchu v dané oblasti. Ty souvisí především s existencí několika statků, zabývajících se chovem koní či jiných hospodářských zvířat. Také jsem chtěla upozornit na nedostatky mikroregionu v oblasti informovanosti, hlavně složitosti získání informací z pohledu návštěvníka.

3. 3. Řízený rozhovor

Konkrétním produktem možností rozvoje cestovního ruchu bylo zapojení velkostatku Polánka do venkovského cestovního ruchu. Tato část byla zpracována pomocí jedné z kvalitativních metod šetření, a to na základě řízeného rozhovoru s majitelkou statku paní Musilovou. Bylo jí položeno několik výzkumných otázek. Ty se týkaly samotného statku a vztahu majitelky k venkovskému cestovnímu ruchu. Díky těmto otázkám bylo dosaženo závěru, že statek je pro možnosti venkovské turistiky jako stvořený. Má dostatek místa pro ubytování hostů a nabízí různé atraktivity pro využití volného času. O možnosti zapojení statku do cestovního ruchu paní Musilová zatím neuvažuje, ale této myšlence se do budoucna nebrání.

4. Literární rešerše

4.1 Cestovní ruch

Cestovní ruch přispívá k rozvoji místa, vytváří pracovní příležitosti, přináší potřebné investice a zvyšuje životní úroveň. Vyžaduje ale také určitou úroveň služeb, neobejde se bez kvalitních ubytovacích a stravovacích zařízení nebo dokonalé infrastruktury.

Světová organizace cestovního ruchu definuje cestovní ruch jako „činnost osoby, cestující ve volném čase na přechodnou dobu do místa mimo její trvalé bydliště, a to za jiným účelem, než je vykonávání výdělečné činnosti v navštíveném místě“. (3)

Horner (2003) cestovní ruch definuje jako „krátkodobý přesun lidí na jiná místa, než jsou místa jejich obvyklého pobytu, za účelem pro ně příjemných činností“.

Profesor Kaspar (1975) definoval cestovní ruch jako „souhrn vztahů a jevů, které vyplývají z cestování anebo pobytu osob, přičemž místo pobytu není hlavním ani trvalým místem bydlení nebo zaměstnání“. Tato definice se stala oficiální definicí Mezinárodního sdružení vědeckých pracovníků cestovního ruchu (AIEST – Association Internationale d'Experts Scientifique du Tourisme).

Gluckmann definuje cestovní ruch jako „sumu vztahů mezi lidmi, kteří se nacházejí v nějakém místě přechodně, a mezi obyvateli tohoto místa“. Zde jde spíše o sociologické pojetí tohoto jevu. (5)

Poser (1933) rozumí pod pojmem cestovní ruch „lokální nebo územní nahromadění cizinců s přechodným pobytem, které podmiňuje vznik vzájemných vztahů mezi cizinci na straně jedné a domácím obyvatelstvem, místem a jeho krajinou na straně druhé“. Zde vystupují především změny, které cestovní ruch způsobuje v místech cestovního ruchu, včetně vztahů mezi účastníky cestovního ruchu a místním obyvatelstvem. (5)

Kašpar (1985) chápe cestovní ruch jako „cestování a dočasný pobyt lidí mimo místo trvalého bydliště, obvykle ve volném čase a to za účelem rekreace, poznání a spojení mezi lidmi“.

Gúčík (2000) si pod pojmem cestovní ruch představuje „soubor činností zaměřených na uspokojování potřeb souvisejících s cestováním a pobytem osob mimo

místo trvalého bydliště a obvykle ve volném čase za účelem odpočinku, poznávání, zdraví, rozptýlení a zábavy, kulturního a sportovního vyžití, služebních cest a získání komplexního zážitku“.

M. Pásková, J. Zelenka (2002) definují cestovní ruch jako „komplexní společenský jev jako souhrn aktivit účastníků cestovního ruchu, souhrn procesů budování a provozování zařízení se službami pro účastníky cestovního ruchu včetně souhrnu aktivit osob, které tyto služby nabízejí a zajišťují, aktivit spojených s využíváním, rozvojem a ochranou zdrojů pro cestovní ruch, souhrn politických a veřejně-správních aktivit (politika CR, propagace CR, regulace CR, mezinárodní spolupráce apod.) a reakce místní komunity a ekosystémů na uvedené aktivity“.

Definice znějí jednoduše, ale nejsou plně výstižné. Nezahrnují například oblast služebních cest, kde hlavním smyslem cestování je práce, nikoli zábava. Je také nesnadné určit, jak daleko člověk musí cestovat nebo kolik nocí musí strávit mimo domov, abychom jej mohli považovat za turistu. Mezi cestovním ruchem a cestováním nepochybně existuje silná spojitost. (4)

4. 1. 1. Trvale udržitelný cestovní ruch

Neustále rostoucí odvětví cestovního ruchu klade čím dál větší nároky na naše životní prostředí. Trvale udržitelný rozvoj je termín, který se v ekologii poprvé objevil již v 70. letech 20. století a jeho zásadním sdělením je, že ekonomický rozvoj by měl přihlížet k ekologickým principům. (32)

Trvale udržitelný rozvoj cestovního ruchu je podle ministerstva pro místní rozvoj definován jako „zajišťování potřeb účastníků cestovního ruchu způsobem, který pomáhá rozvoji území, s přihlédnutím k šetrnému využívání přírodních a kulturních hodnot a vede k dlouhodobé prosperitě dané oblasti, aniž by ohrozil uspokojení potřeb budoucích generací“. (32)

V celosvětovém měřítku je aplikace principů udržitelného turismu žádoucí zejména v těch oblastech, které jsou na cestovním ruchu v největší míře závislé. Právě ty jsou totiž nejvíce ohrožené. Zároveň je nezbytné, aby se zde cestovní ruch i nadále rozvíjel, neboť jde často o ekonomicky slabé země, kde je turistika jediným východiskem z chudoby. Pro úspěch udržitelného turismu je nezbytné, aby do něj byli

aktivně zapojení místní, kteří převezmou odpovědnost za rozvoj tohoto odvětví ve snaze minimalizovat jeho negativní dopad. Cestou k dosažení trvale udržitelného rozvoje cestovního ruchu je rozvoj ekologicky šetrných forem cestovního ruchu, účinným nástrojem je také zavádění certifikačních systémů služeb a výrobků. (32)

Definice o podobě a podmínkách trvale udržitelného rozvoje cestovního ruchu jsou často mnohomluvné. Nejčastějšími formami udržitelného cestovního ruchu jsou venkovský cestovní ruch a ekoturistika. Venkovská turistika nabízí možnost výše uvedenou problematiku definovat jednoduše. Produkt, který nabízí, totiž bezprostředně souvisí s ochranou přírody, přírodních zdrojů a životního prostředí a je na něm tedy nejlépe vidět souvztažnost jednotlivých prvků udržitelného rozvoje cestovního ruchu. Návštěvník i hostitel se navzájem obohacují o ekonomické, společenské a ekologické hodnoty. (9)

4. 2. Venkov

Stříbrná (2005) říká, že „Venkov jako pojem představuje především nízkou hustotu obyvatelstva, otevřený prostor a malá sídla obvykle s méně než deseti tisíci obyvateli“.

Český venkov se na první pohled neliší od venkovského prostoru v jiných oblastech střední Evropy. Venkov byl formován v dlouhém staletí trvajícím vývoji a postupně se přeměňoval od původní dominantní zemědělské funkce k současné mnohem větší variabilitě funkcí. Již s nástupem průmyslové revoluce v devatenáctém století venkov ztratil svoji dominantní zemědělskou funkci. Zvyšující se životní úroveň a současně zlepšující se zdravotní a hygienické návyky vedly k rychlému růstu obyvatelstva města i venkova. Rychlý růst obyvatelstva na venkově vedl již od devatenáctého století k růstu počtu pracovních sil na venkově, které již nemohly najít svoje příležitosti v zemědělství nebo v příbuzných oborech, a proto docházelo k rychlé migraci venkovských obyvatel do měst. (22)

Obecně lze venkov definovat jako prostor, který zahrnuje jak krajinu, tak i venkovská sídla. Pojem venkov tedy integruje jak nezastavěné území, tak i zastavěné území malých sídel – vesnic. Pro venkov jsou charakteristické menší intenzity sociálně

ekonomických kontaktů, menší hustota vazeb mezi jednotlivými subjekty, které se ve venkovském prostoru pohybují.

Venkov je kontinuálně vymezený prostor. (32)

Vidíme však, že i tato definice venkova je velmi obecná a neumožňuje exaktní vymezení prostoru na městský a venkovský. Navíc definice zavádí další nový pojem a to venkovské sídlo.

Perlín definuje venkovské sídlo celou řadou nástrojů. Jednotlivé nástroje umožňují vymezení venkovských sídel z následujících hledisek:

a) urbanistické – venkovské sídlo je vymezeno jako sídlo s typickou urbanistickou strukturou nízkopodlažní zástavby s vysokým podílem rodinných domů s málo vyvinutou uliční sítí s dominantním prostorem návsi jako společenského a kulturního centra sídla a vysokým podílem zeleně v sídle.

b) architektonické - venkovské sídlo je vymezeno jako sídla s dominancí nízkopodlažní zástavby v individuálních rodinných domech, které nemají vybudován parter (přízemí) určený k obchodní činnosti nebo ke službám. Venkovský dům je doplněn rozsáhlejším hospodářským zázemím, které sloužilo původně pro zemědělskou prvovýrobu (chlévy, stáje) v současnosti slouží k zabezpečení provozu domu. Pro tradiční venkovský dům je typické vymezení dvora a zahrady s výrazně oddělenými funkcemi.

c) sociální – venkovské sídlo je takové sídlo, kde existují mnohem užší sociální kontakty mezi jednotlivými obyvateli sídla, kde existuje dlouhodobá neformální sociální kontrola a participace.

d) ekonomické – venkovské sídlo je takové sídlo, kde dominantní nebo rozhodující činností je zemědělství a primární výroba potravin a kde významný podíl ekonomicky aktivních osob vyjíždí do zaměstnání mimo toto sídlo.

e) historické – sídlo, které v minulosti získalo městské práva je městem, ostatní sídla jsou vesnicemi.

f) administrativní – městy jsou ty obce, které stát jako města definuje a která mají právo používat městská práva a městský znak. Toto označení nově propůjčuje městům předseda Poslanecké sněmovny a nemá žádný administrativní nebo jiný význam. Jeho jediný význam je prestižní.

g) statistické – venkovské sídlo je takové sídlo, které má méně než konvenčně stanovený počet obyvatel. (22)

4. 3. Venkovský cestovní ruch

Rychlejší životní tempo, stres a další jevy dnešní společnosti vedou řadu lidí ke snaze trávit svůj volný čas na venkově.

Morávková (2004) definuje venkovský cestovní ruch jako „vícedenní pobyt s rekreačními aktivitami na venkově“. Tyto aktivity jsou spojeny s přírodou, krajinou a venkovským prostředím. Zahrnujeme mezi ně například pěší turistiku, vyjížďky na kole nebo na koni nebo pozorování přírody. Ubytování bývá zajištěno v soukromí nebo v menších hromadných ubytovacích zařízeních s atmosférou komorního, téměř rodinného zázemí. (1)

Stříbrná (2005) charakterizuje venkovskou turistiku jako „cestovní ruch, který se odehrává na venkově“.

Venkovská turistika má mnoho podob. Zahrnuje dovolenou s ubytováním na farmách, obsahuje i dovolenou v přírodě, ekoturistiku, dovolenou s pěší turistikou, horolezectví, jezdeckví na koni, dobrodružství, sportovní a zdravotní turistiku, myslivost, rybaření, cesty za poznáním, turistiku za uměním a dědictvím minulosti a v některých oblastech i etnickou turistiku. (9)

Venkovská turistika není úplně nová záležitost. Zájem o rekreaci na venkově se objevil už v 90. letech 20. stol. Je však v mnoha ohledech odlišná. Především se jí účastní vyšší počty turistů. Vzdálenosti, na které turisté cestují, jsou mnohem větší. Soukromý automobilismus a mezinárodně dostupný pronájem aut jim umožňují dopravit se do oblastí ležících daleko mimo železniční síť a poslední železniční stanici. Ze všeho nejdůležitější je to, že se cestovní ruch rozvíjí ve venkovské krajině všeho druhu. Vymanil se z velkých a specializovaných středisek, dostal se do malých měst a vesnic, a stal se tak skutečně venkovským. Aktivity v rámci venkovského turismu probíhají v souladu s přírodou, krajinou a venkovským prostředím. Přitom se cestovní ruch stává nástrojem rozvoje venkova.

V Česku je možné rozdělit venkovský cestovní ruch do dvou specifických

forem. V prvním případě se jedná o u nás tradiční fenomén chataření a chalupaření, jež má na mnoha místech masovou podobu a který nemá zejména v Evropě obdobu, druhá forma představuje jednorázové pobyty na venkově. Tato forma u nás zatím není příliš rozšířena, zřejmě právě díky faktu, že mnoho občanů vlastní chatu či chalupu. (32)

Cílem venkovské turistiky je snaha o odlehčení přetíženosti měst, rozvoj podnikatelských aktivit na venkově, respektovat přírodní prostředí a udržovat ho, sbližovat městské a venkovské obyvatelstvo a v neposlední řadě vyzdvihnout přírodní krásy, zvláštnosti a tradice. Mezi produkty venkovské turistiky patří ubytování, které se uskutečňuje v dobře vybavených rodinných domech, chatách nebo zemědělských usedlostech, dále pak stravování, které je u provozovatele nebo v blízkém okolí, doprovodné programy ve formě nabídky letních a zimních sportů a konečně doprovodné programy ve vazbě na okolní krajinu, historii, tradiční řemesla atd. V nabídce stravování se nejčastěji objevují produkty vlastní výroby, zdravá výživa, lesní plody, mléko, podmáslí atd. (1)

V Česku působí od roku 1997 sdružení podnikatelů Svaz venkovské turistiky. Svou činností chce přispět k ekonomickému, kulturnímu a společenskému oživení venkova, obnově jeho tradic, údržbě krajiny i ke stabilizaci jeho osídlení. Sdružení provozuje webové stránky www.prazdninynavenkove.cz s nabídkou certifikovaného ubytování a je členem mezinárodní organizace svazů venkovské turistiky Eurogites. (32)

Součástí venkovského cestovního ruchu jsou agroturismus a ekoagroturismus.

4. 3. 1. Agroturistika

Morávková (2004) považuje agroturismus za „formu cestovního ruchu, při které účastníci pobývají na venkově na rodinných farmách a poznávají tamní způsob kontaktu s přírodou“. Účastníci se mohou přímo podílet na zemědělských činnostech. (1)

Agroturistika je specifickou formou venkovské turistiky, která je vázaná na zemědělské usedlosti a farmy. Turistovi přináší aktivní způsob dovolené, kdy se mu nabízí možnost výpomoci s prací na farmě a se zvířaty, dále jízda na koni, na kole aj. Agroturistika zatím není ve většině případů provozována jako hlavní zdroj příjmů, ale

má charakter přivýdělku k hlavní pracovní činnosti, kterou je zemědělství. (32)

Agroturistika se v Evropě objevila na počátku 70. let minulého století. V té době se na mnoha místech a zvláště ve velkých městech negativně projevil dopad intenzivní průmyslové činnosti. Lidé začali cítit potřebu vyjet si do přírody za čerstvým vzduchem, zdravou stravou a jen tak si užít klidu. Přínos agroturistiky mj. spočívá ve vytváření nových pracovních míst na venkově, čímž zabraňuje odlivu obyvatelstva do měst. Charakteristické jsou pro ni malé ubytovací kapacity a rodinné prostředí. Typickou cílovou skupinou jsou rodiny s dětmi, pro něž bývá velkým zážitkem kontakt se zvířaty žijícími na farmě. Některé farmy mají v nabídce také možnost stravování nebo alespoň možnost ochutnávky a nákupu čerstvých produktů. (32)

V České republice existuje Svaz podnikatelů ve venkovské turistice a agroturistice České republiky, který sdružuje zájemce o venkovskou turistiku. (1)

4. 3. 2. Ekoagroturistika

Ekoagroturistika je agroturistika provozovaná na certifikovaných ekologických farmách. V roce 1994 bylo v Nizozemí založeno Evropské centrum pro ekoagroturistiku, ECEAT (European Centre for Ecological and Agricultural Tourism). Členem ECEAT-International je také česká nevládní organizace sdružující odborníky na udržitelný CR. Jejím cílem je přispět k udržitelnému rozvoji prostřednictvím odpovědného cestovního ruchu, podpora ekologického zemědělství a oživení venkova v zemích střední a východní Evropy. Jejím produktem jsou Zelené prázdniny, Prázdniny na venkově a Stezky dědictví. (1, 32)

Morávková (2004) považuje ekoagroturistiku za „formu cestovního ruchu, při které se jedná o pobyty na rodinných farmách s alternativním zemědělstvím a zároveň i o konzumaci jídel ze zdrojů vypěstovaných a upravovaných přímo na farmě“.

Ekoagroturismus má shodné prvky jako agroturismus. Provozuje se na ekologicky zaměřených farmách, což znamená, že farma při pěstování a chovu zvířat nepoužívá žádné chemikálie, umělá barviva či konzervační látky. (1)

4. 3. 3. Ekoturistika

Ekoturistika se vžila jako pojem s širokým významem. Obecně lze její zásady zformulovat jako cestování šetrné k přírodě, životnímu prostředí a místním kulturám.

Kromě šetrného přístupu k cestování usiluje ekoturistika i o hlubší poznání světa, ve kterém žijeme, protože poznávání vede k pochopení a vzájemné toleranci. V dnešním rychle se měnícím světě je ekoturistika účinným nástrojem, jak ochránit přírodu před rychle rostoucím a ekologicky náročným turistickým průmyslem. (32)

Morávková (2004) definuje ekoturismus jako „udržitelnou, zodpovědnou turistiku, která zahrnuje putování přírodou a její pozorování, s ohledem na zachování přírodních zdrojů a kulturních zajímavostí“. Někdy je tato turistika nazývána jako zodpovědná, etická turistika. Je to ohleduplné chování obyvatelů i návštěvníků k přírodě. V západní Evropě bývá tento typ dovolené označován jako „zelené prázdniny“. (1)

Dodavatelé služeb v cestovním ruchu jsou k ekologickému chování motivováni i v České republice. Za poskytnutí šetrné formy dopravy nebo za úspornost při spotřebě energetických zdrojů mohou podnikatelé obdržet certifikát, jenž má hodnotu ceněné marketingové značky. Při výběru zájezdů se vyplatí sledovat, zda cestovní agentura nebo kancelář patří mezi nositele příslušných státních certifikací. (32)

4. 4. Klíčové pojmy

Volný čas = podle Collina (1994) je volný čas „časem, kdy můžete dělat, co chcete“.

Stálý obyvatel (rezident) = osoba, která žije alespoň šest po sobě následujících měsíců v jiném místě před příchodem do jiného místa na kratší dobu než šest měsíců.

Návštěvník = osoba, která v domácím cestovním ruchu cestuje na jiné místo v zemi svého trvalého bydliště na kratší dobu než šest měsíců.

Turista = osoba, která v domácím cestovním ruchu splňuje kritérium návštěvníka. Účast turistů na cestovním ruchu je spojena minimálně s jedním přenocováním.

Výletník = návštěvník, který necestuje na kratší dobu než 24 hodin s tím, že přenocuje v navštíveném místě.

Hipoturistika = součást nabídky forem venkovského cestovního ruchu, její hlavní náplní jsou vyjížďky na koních.

Cykloturistika = cestování zaměřené na poznávání přírodních a společenských zajímavostí v určité oblasti na kole

5. Světové trendy v cestovním ruchu

Jedním z vývojových trendů, který se projevuje hlavně ve vyspělých státech, je změna věkové struktury obyvatelstva. Dochází ke stárnutí populace a vytváří se tak segment movitých a vzdělaných seniorů, kteří jsou v relativně dobré fyzické kondici. S tím souvisí i zvyšující se potřeba neustálého sebevzdělávání a zdokonalování se ve sportu (golf, tenis) nebo v jazykové vybavenosti či jiných dovednostech. V posledních letech také vzrůstá role ženy, která touží po větší samostatnosti a cítí větší potřebu víkendových cest. Nejen ženy pak touží po zlepšování tělesné kondice formou fitness, léčebných nebo kosmetických procedur či jiných tělesně prospěšných pobytů a péči o tělo a krásu. Pro hotelové a restaurační podniky začalo být zajímavým konceptem wellness. Mnoho lidí ho považovalo za módní výstřelek, ale ukázalo se, že jde o dlouhodobý trend. Hotely wellness jsou ve světě úspěšné. Amerika objevila fitness, dálný východ dal základ technikám přírodní medicíny a mentální relaxace. Dalším trendem je také změna velikosti a struktury domácností, zvyšuje se podíl menších či neúplných rodin. Stále častěji je také členem rodiny domácí čtyřnohý mazlíček. (2, 3)

V poslední době se jedním z trendů stává stírání hranic mezi cestovním ruchem, službami pro využití volného času a ubytovacími a stravovacími službami. Tento jev ovlivňuje jak poptávku, tak nabídku v oblasti cestovního ruchu. Mezi hotely ve většině evropských zemí existuje trend budovat domácí zařízení pro využití volného času, jako tělocvičny a plavecké bazény. Dochází k rozvoji nákupů ve volném čase a rozvíjejí se stravovací zařízení v místech návštěvnických atrakcí. (4)

Mezi další trendy patří i rozvíjející se nové druhy dovolené. Některé typy lidí láká asketická dovolená. Je to způsob, jak rozbít všední stereotyp a to prostřednictvím deprimujících či bolestivých zážitků. Termín „asketismus“ je charakterizován jako životní styl, který se vyznačuje odpíráním určitých rozkoší a požitků. Dovolenu v asketickém stylu lze pořídit velmi lacino nebo naopak pořádně draho. (28)

Velmi populární jsou dnes hotely, které dříve sloužily jako věznice. Některé byly přeměněné na luxusní resorty, jinde si ale může host stále vyzkoušet, jaké to je spát na pryčně v místnosti o čtyřech čtverečních metrech a se zamřížovaným výhledem. V bývalé věznici KGB v lotyšském městě Liepaja, která funguje jako muzeum a ubytovna zároveň, k tomu ještě zdarma přidají pokřik a šikanování stráží. Podle pracovnice

objektu je toto zařízení vyhledáváno zejména školními skupinami, ale v poslední době také agenturami a firmami organizujícími netradiční team-buildingy. (28)

Termín volunturismus vznikl spojením slov volunteer (dobrovolník) či voluntary (dobrovolný) a turismus. Česky bychom tedy mohli říci dobrovolnická turistika. Jednoduše řečeno, jde o spojení dovolené s aktivní pomocí navštíveným oblastem. Volunturismus je pro mnohé přitažlivý, neboť umožňuje lépe než jiné způsoby cestování poznat danou zemi, její obyvatele a kulturu tím, že se účastník stane přímou součástí určité komunity. (28)

5. 1. Trendy cestovního ruchu v České Republice

Česká Republika se stala významným centrem obchodní a kongresové turistiky a tento trend se výrazně prohloubil po vstupu do EU, kdy se země stala pro partnery důvěryhodnější destinací. Pro tento druh turistiky jsou v České republice dobré infrastrukturní podmínky a zejména možnosti kvalitního ubytování a stravování. Jako nový trend se začíná objevovat vytváření specifických produktů pro cestovní ruch mládeže. Produkty pro tuto skupinu podléhají módním trendům, vyžadují vlastní image a specifický marketing. Jedním z trendů u nás je také upouštění od velice luxusních hotelů, ušetřené peníze za drahé ubytování se investují do jiných částí programů, zmenšuje se velikost skupiny, cesty s bližšími cíli nabývají na významu, velkou oblibu si získává kombinace dalšího vzdělání a incentívni cesty. (30)

Stále také vzrůstá oblíbenost turistických tras s charakteristickým obsahem. Tyto trasy využívají jak tradic, tak technických či kulturních památek. Nabízejí možnosti prezentovat další zajímavosti destinace, jako je folklór, gastronomie, sklářství, tradiční výrobu i zemědělství.

5. 2. Trendy venkovského cestovního ruchu

Česká republika má také velmi dobré předpoklady pro rozvoj venkovského cestovního ruchu, dané dobrou konstelací přírodních, kulturně historických, společenských a dalších charakteristik. Nejpriznivěji se hodnotí malebná venkovská

krajina, lidský potenciál (schopní, pracovití a nápadití lidé) a rozsáhlá komunikační síť, která vytváří dobré podmínky pro dostupnost i odlehlých vesnic. Venkovská turistika jako jedna z možných forem podnikání na venkově si získává stále větší oblibu. Nejde jen o módní záležitost, ale do určité míry i o vyjádření současného životního stylu projevujícího se vztahem k přírodě a krajině. Začíná se prosazovat zdravý životní styl. Lidé mají zájem o bioprodukty vyráběné na ekofarmách. Tento trend se postupně začíná prosazovat i v českých podmínkách. Mnoho lidí přestává vyhledávat dovolenou v rušných přímořských městech a začíná se orientovat spíš na klidnou dovolenou, kde si lépe odpočine od každodenního shonu a hluku velkoměsta. Mimo jiné je tento druh dovolené finančně zajímavý, což ocení především rodiny s dětmi, které tvoří největší procento klientů. (27, 31)

Agroturistika a venkovská turistika vůbec patří mezi nejpomaleji se rozvíjející oblasti cestovního ruchu v České republice. Je to dáno jednak tím, že vzhledem ke své rozdrobenosti a individuálnímu charakteru nemůže tato skupina podnikatelů dost dobře obstát v tvrdé konkurenci profesionálních cestovních kanceláří a jednak tím, že příjmy z této činnosti netvoří hlavní zdroj obživy a tomu odpovídající možnosti vkládaných investic.

Venkovský cestovní ruch nemá jen význam dalších příjmů pro přímého provozovatele, ale i společenský a ekonomický dopad na své okolí. Pomáhá udržet místní obyvatelstvo v krizových zemědělských oblastech a v regionech bez významné rekreační přitažlivosti. Podnikání v oblasti venkovského cestovního ruchu představuje zdroj příjmů i pro samotnou obec, ve formě poplatků za "turistický ruch" a ubytovací kapacity. Vedle klasické turistiky se začíná objevovat i poskytování speciálních služeb pro hosty, jako výuka jezdeckví spojená s chovem koní, provozování golfových hřišť, rehabilitačních zařízení a poskytování speciálních kurzů. Všechny tyto aktivity je možné provozovat jen tehdy, pokud je zajištěna dostatečná poptávka většinou u finančně silnějších skupin hostů, mezi které nepatří v současné době jen zahraniční klientela. (27, 31)

5. 3. Shrnutí

Konkurenční boj v rámci cestovního ruchu je velice tvrdý a chce-li v něm venkovská turistika obstát, musí dokonale využít všech svých předností, zkušeností a dostupných informací. Samozřejmě, že to není možné bez propojenosti poskytovatelů služeb ve venkovském turistickém ruchu a státní správy (např. ministerstvo pro místní rozvoj, zemědělství) i společenských sdružení (Spolek pro obnovu venkova, Sdružení podnikatelů ve venkovské turistice a agroturistice, Klub českých turistů) a organizací, kterých se tato problematika týká.

Nezastupitelné místo v rozvoji venkovského cestovního ruchu a agroturistiky mají i orgány místní samosprávy, neboť rozvoj agroturistiky a návazně i rozvoj v dalších nevýrobních podnikatelských aktivit na venkově může také pozitivně (i negativně) ovlivnit tvář vesnice.

6. Typický návštěvník mikroregionu

Do oblasti mikroregionu přijíždějí nejčastěji domácí turisté z Prahy, Pelhřimova, Českých Budějovic a Prostějova. Zhruba třetina z celkového počtu turistů jsou zahraniční turisté z Německa, Rakouska a Nizozemí. Více jak polovina turistů přijíždí autem (70 %) nebo vlakem (11 %), a to ze vzdálenosti větší jak 100 km. Nejvíce návštěvníků se v oblasti zdrží jeden den (48 %), 2 až 3 dny se zdrží asi 24 %, 4 až 8 dní v oblasti zůstane 21 %. Skoro polovina návštěvníků se v oblasti vůbec neubytuje (45 %), pokud ano, využívají možnost přespaní u svých příbuzných či známých. Jinou formu ubytování zvolí asi 12 % návštěvníků, a to nejčastěji pension a 3*** hotel. Polovina se stravuje v restauracích. (20)

Do mikroregionu turisté zavítají nejčastěji kvůli poznání místních památek a přírody (50 %), dále je zde přitahuje pěší turistika, cykloturistika, společenský život a zábava a také koupání a vodní sporty. Dalším důvodem bývá také návštěva známých (10 %). Skoro polovina návštěvníků přijede do mikroregionu poprvé a asi 30 % svou návštěvu opakuje. Největší počet turistů (skoro 60 %) cestuje do oblasti se svou partnerkou či partnerem nebo se svými přáteli, 17 % cestuje samo a 14 % s dětmi. Venkovskou turistiku v regionu využívá jen 6 % návštěvníků. (20)

O oblasti získávají turisté informace nejčastěji z informačních center, prostřednictvím propagačních materiálů a také od svých známých. Služeb cestovních kanceláří využívají jen minimálně. Oblasti navštěvují nepatrně více ženy, než muži. Největší zastoupení mají osoby ve věku 35 – 59 let a převažuje středoškolské vzdělání s maturitou. Pobyt v této oblasti účastníky vyšel na 500 až 1000 Kč za den. (20)

6. 1. Hodnocení oblasti

Ubytovací a stravovací možnosti jsou návštěvníky hodnoceny spíše dobře, avšak na některých místech chybějí. Služby dopravní infrastruktury jsou hodnoceny spíše špatně. Nejvíce si turisté stěžují na nevyhovující stav komunikací, špatnou kvalitu silnic, nedostatek parkovacích míst, špatný stav parkovišť a chybí také placená parkoviště. Oblast neposkytuje dostatečné možnosti pro získání informací, má špatně značené trasy pro pěší turistiku a nabízí nedostatečné společenské využití. Velmi dobře

je hodnocena vstřícnost a přátelskost lidí a péče o památky. Spíše dobře pak péče o životní prostředí, o bezpečnost a také možnosti nákupu a jiných atraktivit pro volný čas.
(20)

7. Vymezení území

Oblast, kterou jsem si pro svou práci zvolila, je mikroregion ležící v jižních Čechách, uprostřed krásných lesů, kopců, rybníků a malebných obcí. Jižní Čechy jsou jednou z největších a nejnavštěvovanějších turistických oblastí České republiky. Najdete zde Šumavské pohoří, romantickou krajinu plnou rybníků na Třeboňsku, mnohá historicky známá města jako Český Krumlov či Tábor nebo významné české řeky jako Vltava nebo Lužnice, které si oblíbili především vodáci. Vekou část území pokrývají lesy, které jsou mnohdy součástí památkových rezervací.

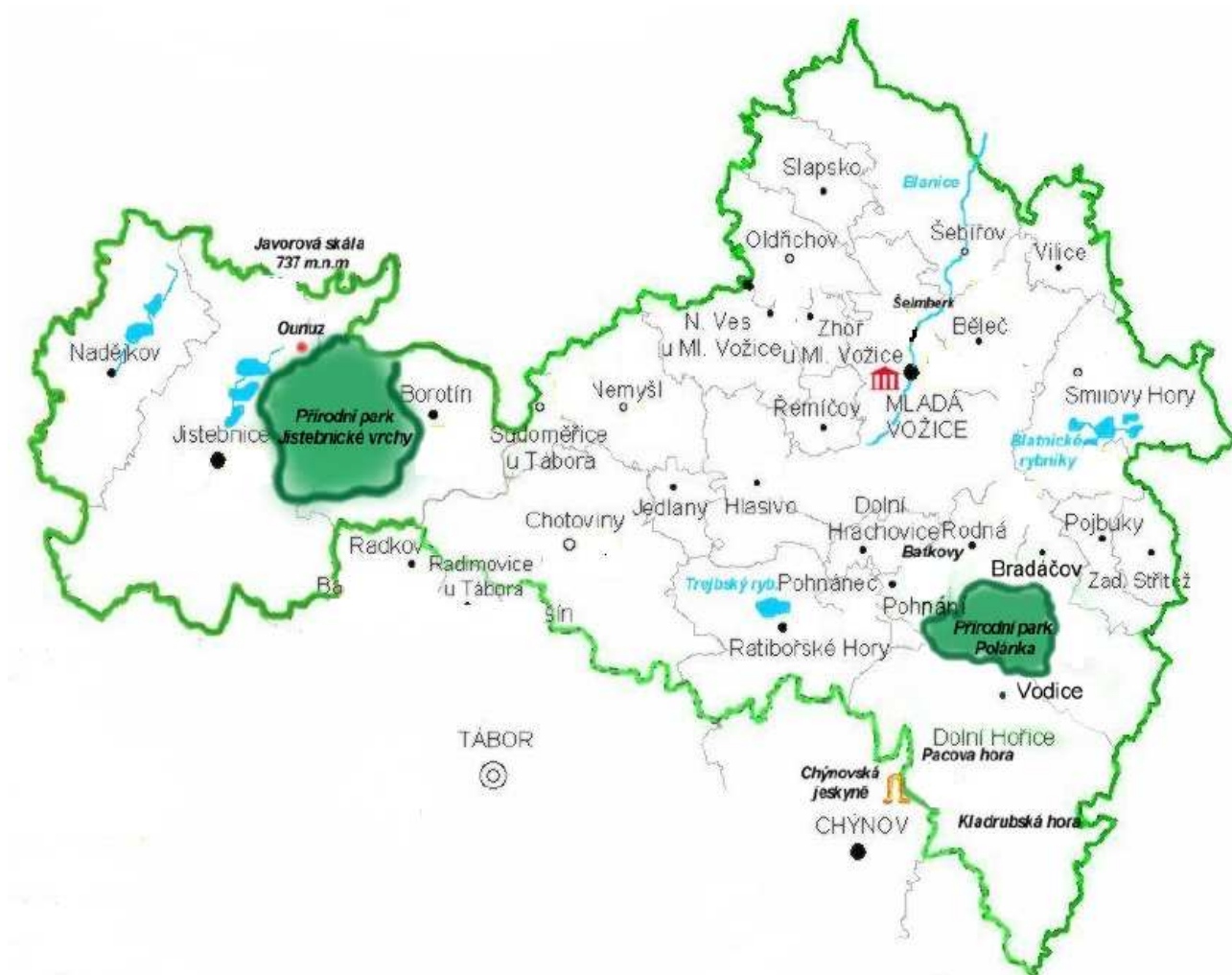
7. 1. Mikroregion venkov

V roce 1999 se spojilo 22 obcí ze severovýchodního cípu bývalého okresu Tábor v Mikroregion VENKOV, který se v průběhu následujících čtyř let rozrostl o dalších osm obcí a přeměnil se v Dobrovolný svazek měst a obcí – Mikroregion Venkov. Hlavní myšlenkou vzniku mikroregionu byla vůle členů-obcí tohoto sdružení spojit se k přípravě a realizaci společných projektů v rámci Programu obnovy venkova, který zastřešuje Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Mikroregiony jsou důležitým mezičlánkem ve veřejné správě a jejich význam roste. Mají bezesporu větší šanci odolávat tlakům velkých měst a být jejich důstojným partnerem. (11)

Členské obce Mikroregionu Venkov jsou: Běleč, Borotín, Bradáčov, Dolní Hořice, Dolní Hrachovice, Hlasivo, Chotoviny, Mladá Vožice, Nemyšl, Nová Ves, Oldřichov, Pohnánek, Pohnání, Pojbuky, Ratibořské Hory, Rodná, Řemíčov, Slapsko, Smilovy Hory, Sudoměřice u Tábora, Šebířov, Vilice, Zadní Střítež, Zhoř, Těchobuz, Jedlany, Jistebnice, Nadějkov, Miličín, a Vodice. Přehled o katastrální výměře, počtu obyvatel, nadmořské výšce a dalších údajích o jednotlivých obcích naleznete v příloze č. 1.

Na území Mikroregionu VENKOV působí Občanské sdružení Místní akční skupiny Krajina srdce. Jedná se o dobrovolné a nepolitické sdružení, které sdružuje laickou i odbornou veřejnost za účelem aktivní podpory rozvoje a trvalé, životaschopné udržitelnosti sociálního a ekonomického prostředí.

Obrázek 1

Zdroj: www.venkovskatrznice.cz

7. 2. Potenciál cestovního ruchu mikroregionu Venkov

Mikroregion Venkov, jehož rozloha je 45 212 ha, se nachází v severovýchodní části jižních Čech. Po celém území se střídají lesy, pole, louky, kopce a sídla. Jak už bylo výše zmíněno, mikroregion vznikl v roce 1999 spojením 22 obcí. Dnes se na jeho území nachází 30 obcí s více jak 175 místními částmi a s celkovým počtem 13 627 obyvatel. Pomyslným středem tohoto mikroregionu je město Mladá Vožice. Leží mezi

Českou Sibiří a podhůřím Českomoravské vrchoviny, konkrétně 17 km severovýchodně od města Tábora. (19)

První zmínky o jednotlivých obcích sahají mnohdy až k roku 1000. Historické prameny se zmiňují o době Karla IV., o době husitské a také o pohybu vojsk z obou světových válek. Nejen proto je celá oblast velmi bohatá na historické památky. Na území se nalézají 2 přírodní parky, 15 kostelů, 6 zámků, 2 zříceniny, 3 židovské památky, 3 muzea a 1 památková osada.

Mikroregion nabízí dostatečné možnosti pro rozvoj venkovského cestovního ruchu. Ať už je to díky poloze, neporušené a čisté přírodě, historickým památkám nebo kulturním akcím spojeným s tradicemi a zvyky místních lidí. Ideální formou je rozvoj menších pensionů s možností stravování nebo rozvoj farem s ubytováním v soukromí.

8. Analýza nabídky cestovního ruchu

8. 1. Analýza primární nabídky

8. 1. 1. Přírodní potenciál

Poloha a reliéf

Okraj mikroregionu tvoří od severu k jihu táhnoucí se Miličínské pohoří. Nejvyšším vrchem je Javorová skála (737 m), Velký Blaník (638 m), na jihu zase Stojslavická Hůrka (686 m) a Vršce (694 m). Obzvláště k pěším výletům se v jižní části mikroregionu nabízí Pacovská hora a Kladrubská hora, odkud je nádherný výhled po zdejší krajině. Po celé oblasti se střídají mozaikovitě lesy, pole, louky, rybníky a sídla.

Celá oblast se dá nazvat „zvlněnou mísou“, protože nadmořská výška se pohybuje v rozmezí 450 – 655 m n. m.

Klima

Podnebí je přechodného středoevropského typu, počasí má značně proměnlivý průběh. Podle klimatické klasifikace ČR patří toto území do mírně vlhké a teplé oblasti. Průměrné roční teploty zde dosahují 8 °C, průměrná červencová teplota je 16 °C, průměrné lednové teploty se pohybují okolo – 6 °C. Od června do srpna jsou obvyklé teploty převyšující 20 °C, mnohdy vyšplhají i přes 30 °C.

Jihovýchod mikroregionu, kde se obce nacházejí v nadmořské výšce kolem 600 m n. m., je v zimních měsících nejvíce zasněženou oblastí (na Táborsku) a sníh tu vydrží mnohdy až do jara. Od prosince do ledna lze čekat teploty pohybující se od 10 °C do – 10 °C, výjimkou nejsou ani mrazy kolem – 25 °C. To ovšem neplatí o poslední zimě, kdy bylo sněhu pomálu po celé České republice a velké mrazy tu nebyly zaznamenány. Další obcí, která svými teplotami vyniká, je obec Miličín, která se nachází na území zvaném Česká Sibiř.

Hydrologické podmínky

V celém mikroregionu se nachází kolem 130 rybníků. Většina z nich slouží k chovu ryb, ale také jako možnost koupání a relaxace. Mezi největší rybníky patří: Nový rybník, Velká Kaplice, Tisovák u Jistebnice, Sudoměřický rybník, Košín a další. Jako rekreační místo se využívá oblast okolo Blanice, kde ke koupání vybízí větší rybníky Kačer nebo Budař a Starohorský rybník u Ratibořských Hor. Širší síť rybníků se nachází také u Jistebnice. Trejbský rybník u Ratibořských hor slouží k chovu kachen a jiné drůbeže.

Celá oblast je hojně protkána potoky a říčkami. Nejdelší řekou na tomto území je Blanice, která spolu s řekou Trnavou pramení v obci Blanička. Svou cestu touto oblastí si razí například potok Radvanovský, Jedlanský, Sudoměřický, Ratibořický anebo říčka Barborka.

Rostlinstvo a živočišstvo

Celý mikroregion je hojně využíván k pěstování plodin. Nejvíce se pěstují různé druhy obilovin, brambory, řepka olejka nebo kukuřice. Nalezneme tu také louky a pastviny. Velkou část území zabírají lesy, převážně jehličnaté. V nich se setkáme s typickou zvěřinou, jako srna obecná, zajíc obecný, prase divoké, káně lesní a další. Ze stepních druhů je zde možno najít zajíce, králíka, křečka a hraboše. Plazy zastupují ještěrky, užovky, nebo slepýši.

Na jihovýchodě mikroregionu, v oblasti Českomoravské vrchoviny, se na 16 km² rozprostírá Přírodní park Polánka. Lesní komplex přírodního parku Polánka je tvořen velmi kvalitními lesními porosty, jedinými, v nichž se na Táborsku těží rezonanční dřevo. V okolí nejvyššího vrcholu Batkovy je plocha s nebývalou koncentrací mravenišť mravence lesního menšího. Rybníční soustava vykazuje nezvyklou čistotu, vyskytuje se zde řada chráněných druhů flóry i fauny - d'áblík bahenní, vydra říční, ondatra, žáby a další.

Na západě mikroregionu nalezneme Přírodní park Jistebnická vrchovina, která se snaží ochránit zdejší neporušenou přírodu. Nejvyšším vrchem je tu Javorová skála, která bývá někdy nazývána jako Čertovo břemeno, podle žulového skalního útvaru, kde

můžeme pozorovat řadu skalních misek, jež zde podle pověsti zanechal jako otisky svých zad a kopyt čert, který nesl kamenné břemeno, a upustil ho v tomto místě.

8. 1. 2. Kulturně-historický potenciál

Historické památky

Velmi atraktivními pro návštěvníky jsou zdejší kostely, zámky a zříceniny. Na celém území je jich asi 23. Mezi nejstarší kostely patří barokní kostel svatého Martina v Mladé Vožici, kostel svatého Vojtěcha v Ratibořských Horách nebo římskokatolický kostel Petra a Pavla v Jistebnici.

K nejnavštěvovanějším zámkům patří zámek Těchobuz a také v nedávné době zrekonstruovaný a veřejnosti otevřený klasicistní zámek v Chotovinách. Díky krásné francouzské zahradě a anglickému parku je vhodným místem pro konání svateb, kongresů, konferencí, seminářů, výstav a dalších akcí s možností ubytování.

V oblasti se nacházejí dvě zříceniny, a to zřícenina hradu Šelemberk ze 14. století, která slouží též jako rozhledna a zřícenina Borotín, které se říká Starý zámek. Na území najdete také 3 památníky, například na borotínském rynku stojí pomník obětem válek a na několika domech jsou pamětní desky obětem nacismu.

Také muzea v Jistebnici, Nadějkově a Mladé Vožici jsou součástí kulturně-historického potenciálu mikroregionu. V obci Ounuz v západní části mikroregionu je od roku 1995 vyhlášena vesnická památková zóna s malebnými roubenými, dřevěnými stavbami s doškovými střechami a s kamennou zvoničkou. Natáčela se zde pohádka Pyšná princezna.

V mikroregionu si přijdou na své i zastánci náboženského cestovního ruchu. V obci Miličín mohou navštívit vrch Kalvárie s křížovou cestou.

8. 1. 3. Kulturně společenské, sportovní a jiné akce

Kulturně-společenské předpoklady

Všechny menší obce v mikroregionu pořádají mnoho akcí. K tradičním svátkům a zvyklostem patří pálení čarodějnic, kde se mnohé obce předhánějí ve velikosti

dřevěných hranic. O nic méně oblíbené je stavění májky. Lidé dohlízejí, aby jejich májka nebyla ukradena, ale také se snaží ukrást jí jiné obci. K tradičním místním pozdvížením patří pouťové zábavy, na které se sjíždí nejen místní ze všech okolních obcí. Všechny obce mají svůj vlastní tým dobrovolných hasičů, který se pravidelně účastní hasičských soutěží. Oblíbenou soutěží je také přetahování lanem pořádané v Pojbukách.

Mnoho akcí se uskutečňuje v okolí zříceniny Šelemberk. Většina z nich se koná za vedení neziskové organizace Danar. Patří mezi ně víkendy v království Danar, kdy si návštěvníci mohou vyzkoušet výrobu různých druhů středověkých nástrojů, svátky vítání jara a další.

Mezi kulturně společenské akce, které se na území mikroregionu pořádají pravidelně, patří chotovinská prodejní výstava květin v kulturním domě a jeho bezprostředním okolí. Letos v květnu proběhl sedmý ročník a přilákal více než 4200 návštěvníků. Tradici má také každoroční soutěž v přetahování lana. Každou neděli je v Nadějkově otevřená výstavní síň věnovaná spisovateli Prokopu Chocholouškovi a úspěch tu mají také podzimní Fikarské slavnosti. I další obce mají svůj kulturní program. V Miličíně se každoročně hledá Superstar, obec Vilice je vyhlášena svými masopustními průvody a do Pojbuk se zase sjíždí mnoho mladých lidí na diskotéky Brauna a Vokouna.

Sportovně-rekreační předpoklady

Mikroregion je oblíbeným rekreačním místem nejen v letních měsících. Oblast Mladovožicka a Miličínka je známá zejména mezi houbaři. V zimě jsou zdejší zasněžené kopce vhodné pro lyžaře a běžkaře.

Největší sportovní vyžití nabízí město Mladá Vožice, kde můžete navštívit fotbalové hřiště, umělou ledovou plochu, posilovnu, tenisové kurty, sportovní halu, hřiště na plážový volleyball a bowling. Mezi další události patří fotbalové zápasy nebo hokejová utkání, která se v období Vánoc nazývají jakou Vánoční turnaje.

Přehled sportovních zařízení v obcích (viz příloha 2).

Kulturní a sportovní akce pořádané Mikroregionem

V roce 2007 pořádal Mikroregion VENKOV kulturní projekt s názvem Divadelní léto. Od června do srpna probíhala v obcích Nadějkov, Smilovy Hory, Sudoměřice u Tábora, Ratibořské Hory, Nemyšl, Jistebnice a také v podhradí hradu Šelemberk činoherní nebo loutková představení.

Sportovní akce, která je přímo pořádaná pod záštitou DSMO Mikroregionu Venkov, je cykloturistická soutěž Zlatá šlapka. Během soutěže se účastníci pohybují na území členských obcí DSMO Mikroregionu VENKOV. Trasa je vedena se vyhýbá frekventovaným komunikacím a vede kolem historických památek mikroregionu. Tým se snaží v časovém limitu 4 hodin získat co největší počet (počet bodů = počet razítek) na bodovacích místech. Vítězem letošního sedmého ročníku se stalo družstvo Jistebnice.

8. 1. 4. Shrnutí

Mikroregion Venkov se nachází v severovýchodní části jižních Čech. Krajina tohoto území je velmi rozmanitá, nalezneme zde kopce, nížiny i roviny. Po celém území se rozprostírají lesy, rybníky, pole, pastviny a sídla. Počasí je prakticky ideální. Slunečné jaro a léto střídá sychravý podzim a zasněžená zima. Průměrná roční teplota se pohybuje okolo 8 stupňů. Na území se nacházejí dvě chráněné krajinné oblasti. V nich nalezneme typickou lesní zvířenu jako káně lesní, srnu obecnou či zajíce obecného a také některé chráněné druhy jako d'áblík bahenní nebo vydra říční.

Mikroregion také nabízí dostatečné množství kulturně-historických památek. Své zastoupení tu najdou jak kostely, zámky, zříceniny, tak i památníky, muzea, či památkové rezervace.

Společensko-kulturní či sportovně rekreační předpoklady jsou v oblasti zastoupeny tradičními svátky, pouťovými zábavami, hasičskými soutěžemi, sportovními utkání nebo událostmi typickými pro jednotlivé obce, například výstavami květin, obrazů nebo různými slavnostmi. Několik akcí také vzniká za pomoci neziskové organizaci Danar či samotného mikroregionu, například Divadelní léto nebo soutěž Zlatá šlapka.

8. 2 Analýza složek sekundární nabídky

8. 2. 1. Dopravní služby

Doprava je základní předpoklad pro rozvoj cestovního ruchu, avšak dopravní služby nejsou cílem cestovního ruchu. Jsou to služby spojené se zabezpečením přepravy účastníků, včetně poskytování informací o dopravních spojeních. (1)

Silniční doprava

Silniční doprava je přeprava účastníků silničními dopravními prostředky po pozemních komunikacích. Velkou výhodou je vysoká pohotovost k přepravě a dostupnost míst, tedy pouze za předpokladu husté sítě silnic, a také rychlost a nezávislost. (1)

Nejčastější formou dopravy na území mikroregionu je doprava individuální prostřednictvím osobních vozů. V oblasti najdeme hustou síť komunikací. Zastoupeny tu jsou silnice 1, 2. a 3. třídy a dokonce i dálnice. Úsek této dálnice je dlouhý 17,3 km, vede z Tábora do obce Mezno a zatím nebyl zpoplatněn. Silnice třetí třídy jsou mnohdy ve špatném stavu, zvláště na východě území v okolí města Mladá Vožice. V oblasti bohužel neexistuje možnost vypůjčení si automobilu z půjčovny.

Druhou nejčastější formou dopravy je doprava autobusová. Na území mikroregionu ji zajišťuje tábořská firma Comett Plus. Ve všech obcích se nachází alespoň zastávka místního významu, ty větší pak nabízejí i zastávku dálkových spojů. Do všech obcí jezdí autobus alespoň dvakrát denně. Zájezdovou dopravu bohužel mikroregion neposkytuje.

Železniční doprava

Železniční doprava je přeprava účastníků osobními vagony po železnici. Výhodou této dopravy je její hromadnost, bezpečnost a poměrně malá závislost na přírodních jevech. (1)

Železniční síť v této oblasti není zdaleka rozvinuta. Pouze z části se dotýká západu mikroregionu, kde se železniční trať spojuje Tábora a Milevsko. Návštěvníci zde mohou využít osobní vlaky. Plně železničních služeb mohou využívat jen obyvatelé

nebo návštěvníci Chotovin a Sudoměřic u Tábora. Tady je spojení zabezpečeno téměř každou hodinu, protože se jedná o hlavní směr na Prahu. Železniční služby zde zajišťují České dráhy, a. s.

8. 2. 2. Obchodní služby

Obchodní služby jsou v celém mikroregionu poměrně dostatečně zastoupeny. Ve větších obcích nalezneme obchodní střediska s potravinářským i nepotravinářským zbožím a další druhy obchodů. Parkoviště u těchto obchodních středisek je samozřejmostí. Hůře jsou na tom obce s menším počtem než 150 obyvatel, kde je poměrně složité udržet obchod se základními potravinami. Chybí pracovní síla pro vedení obchodu, a nejen proto obchody z těchto obcí mizí. Obyvatelé jsou tak nuceni dojíždět do vzdálenějších obcí.

Další služby jako holičské a kadeřnické salóny, autoservisy, fotoslužby nebo pojišťovací služby poskytují pouze obce Mladá Vožice, Jistebnice a některé i Chotoviny či Ratibořské Hory.

Přehled služeb jednotlivých obcí (viz příloha 3).

8. 2. 3. Stravovací služby

Kvalitní stravování je důležitou podmínkou pro spokojený pobyt hosta. V celém mikroregionu se nachází několik stravovacích zařízení, ale najdeme je jen ve větších obcích.

V těch menších zastupují možnosti občerstvení hospody místního významu. Každá obec má své kulturní zařízení, buď ve formě klubovny, staré školy nebo hasičské zbrojnice, kde si místní zajišťují občerstvení ve formě sudového piva a jiných nápojů.

8. 2. 4. Ubytovací služby

Typický charakter venkovské turistiky předurčuje i povahu a kategorii jejich ubytovacích zařízení. Těmto podmínkám nejlépe vyhovuje ubytování v soukromí, které je typické zejména pro agroturistiku a penzion.

Tato forma venkovského ubytování je v mikroregionu zastoupena velmi málo. Pouze v obci Pojbuky je možnost pronájmu staročeské chalupy a v obci Jistebnice je

možnost ubytování v soukromí nebo v apartmánu rodinného domu. Avšak možnosti ubytování jinak mikroregion nabízí dostatečně. Největší zastoupení tu mají pensiony, ale najdou se i hotely, turistická ubytovna v Jistebnici a také kempy. Svě vlastní ubytování a stravování pak poskytují rekreační střediska jako Parkhotel Mozolov nebo rekreační středisko Monínek.

Přehled stravovacích a ubytovacích zařízení (viz příloha 4).

8. 2. 5. Propagační a informační služby

Mikroregion velmi postrádá jakékoli informační služby. Zcela absentuje informační systém, který by turistovi, ať již tuzemskému nebo zahraničnímu, poskytl ucelené informace o mikroregionu, ve kterém se nachází, o možnostech kulturního, sportovního i společenského vyžití, návrh turistických, cykloturistických a mototuristických tras. Mikroregion má své vlastní stránky www.venkovskatrznice.cz, které však z pohledu turisty nenabízejí uspokojivé informace. Spíše poskytují pomoc podnikatelům na daném území. Nenajdete tu ani popis či stručné informace o jednotlivých obcích, dokonce se tu nenalézají ani odkazy na jejich webové stránky, pokud je tedy mají.

Turista vydávající se právě na toto území musí složitě vyhledávat každou obec zvlášť a informace se tak dozvídá velmi složitě. Nemluvě o ubytování a stravování v mikroregionu. Jednotné webové stránky s informacemi o obcích, historických památkách, kulturně společenských akcích a jiných událostech by mikroregionu určitě pomohly v rozvoji cestovního ruchu. Dostatečné informace o mikroregionu nenabízí ani cestovní kanceláře. Informační centrum, které se nachází v Táboře, poskytne pouze malou část nabídky.

8. 2. 6. Sportovně-rekreační zařízení

Na území mikroregionu se nachází dostatečný počet sportovně-rekreačních zařízení. Tím největším je Monínek. Celý areál slouží v celoročním provozu pro individuální a rodinnou rekreaci, pro školu v přírodě, sportovní soustředění, lyžařské kursy, večírky, slavnostní hostiny. V areálu je volejbalový a tenisový kurt, hřiště pro malou kopanou a stolní tenis. Druhým rekreačním střediskem je Parkhotel Mozolov,

který nabízí několik sportovních hřišť, koupání, cykloturistické výlety a v zimě také lyžování a běžkaření.

K rekreaci v mikroregionu se využívají také chatové osady, které slouží jako letní dětské tábory. Nalezneme je v okolí Miličina (Táborová osada Miličín), Šelmberka a v Nadějkově. Zde má svou tradici letní tábor zaměřený na výuku angličtiny. V okolí se nalézají také camp Javorová skála nebo tábořiště U Nového rybníka.

Nedaleko Jistebnice nalezneme také 9. jamkové hřiště Čertovo břemeno, které leží ve středu Přírodního parku Jistebnická vrchovina v průměrné výšce 630 m. Roztroušené zbytky kamenného břemene dávají hřišti charakteristický ráz. Vyznavači adrenalinových sportů jistě ocení paintballové hřiště, které se rozprostírá u obce Nové Dvory. Návštěvníci si mohou vybrat z mnoha herních variant a dvou hřišť. Další netradiční zimní sportovní využití nabízí obec Miličín. Jedná se o snowkiting, který se provozuje na území Miličínské vrchoviny s nejvyššími body Kalvárií (698 m nad mořem) a Mezivraty (714 m nad mořem).

Chovem koní se zabývá farma v Cunkově. Mezi její poskytované služby patří vyjížďka na koních, výcvik na jízdárně, vodění dětí, jízda vozíkem, kočárem, na saních, ustájení koní a výcvik koní. Farma rovněž nabízí ubytování v apartmánu a mezi její aktivity patří skokové závody, křtiny hříbat a v létě i dětské tábory.

Roku 2001 byl v Mladé Vožici založen jezdecký klub Mladá Vožice. V současné době má 27 členů a 20 koní. Účastní se převážně parkurových soutěží v Jihočeském a Středočeském kraji, pořádá parkurové závody, Hubertovu jízdu v okolí hradu Šelmberk, Hubertovu jízdu pro staré pány, Jezdecký den v zámecké zahradě a Novoroční vyjížďku.

Celý mikroregion je protkán šňůrou cyklistických stezek. Ve Vožici se křižují lokální cyklistické trasy, po kterých se můžeme vydat po okolních lesích a kopcích, nejen prostřednictvím cyklistického klubu CK Mladá Vožice. Město je výchozím bodem několika značených turistických tras. Obce Miličín a Jistebnice mají na svém území místní síť cyklotras, které jsou součástí „zelených stezek“ Greenways a navazují na mezinárodní dálkovou cyklotrasu č. 11 Greenways Praha – Vídeň. Západním směrem z města je vyznačena naučná stezka nesoucí název Stříbrná osmička.

V mikroregionu není nouze ani o zimní sporty. V Horních Koutech u Mladé Vožice najdete sjezdovku se dvěma vleky, v Monínci rovněž. Celá oblast je bohatá na běžecké trasy. Ideální výchozí místa s možností parkování jsou například parkoviště u Cunkova naproti Hospodě U Bizona, na rynku v Borotíně, nebo v Jistebnici u Smolíka. Na místa se dá dostat i vlakem, kdy je nejlépe vystoupit ve Střezimíři nebo v Balkově Lhotě. V krajině Jistebnické vrchoviny je celkem 60 km udržovaných lyžařských běžeckých tratí v nadmořské výšce 600-700m.

Ukázky řemesel v mikroregionu zajišťuje již zmíněná organizace Danar v okolí hradu Šelmberk. Na východě mikroregionu je situováno několik mlýnů s bohatou historií. Například ve vsi Malá Černá najdeme Smrčinův mlýn, který se pyšní původním vybavením a dodnes vyrábí elektřinu pro celé stavení.

8. 2. 7. Shrnutí

Nejčastější formou dopravy na území je doprava silniční. Celá oblast je dobře dostupná autem i autobusem. Problém však vidím v nízké kvalitě stavu silnic 3. tříd. Ubytování, stravování a jiné obchodní služby jsou v mikroregionu zastoupeny dostatečně. Najdeme je však pouze ve větších obcích. Z hlediska nabídky doplňkových služeb nabízí území hned několik alternativ

Pro společensko-kulturní a sportovně-rekreační vyžití. Tradici a popularitu mají dětské tábory nebo ukázky tradičních venkovských řemesel na hradu Šelmberk. V oblasti se nacházejí dvě rekreační střediska a najdeme tu i dvě sjezdovky.

Jako velký nedostatek v sekundární nabídce toho mikroregionu vidím absenci propagačních a informačních služeb. Mikroregion nenabízí souhrnné informace o možnostech kulturního, sportovního nebo společenského vyžití v jednotlivých obcích ani v mikroregionu jako celku. Chybí napojení na informační centra nebo využití internetu. Ani turistické značení v oblasti není dostačující.

9. Možnosti rozvoje venkovského cestovního ruchu v mikroregionu Venkov

Oblast mikroregionu VENKOV má bezpochyby velký potenciál pro rozvoj venkovského cestovního ruchu. V oblasti existuje řada přírodních i kulturních zajímavostí, které nejsou v oblasti cestovního ruchu využívány. Například pouze jeden z 3 zámků je otevřen pro veřejnost. Za tuto skutečnost ale může většinou špatný stav těchto staveb, ale na druhou stranu na existenci těchto zámků není v oblasti nijak upozorňováno. Mikroregion poskytuje dobré podmínky pro rozvoj dalších druhů aktivní turistiky jako cykloturistika, pěší turistika nebo hippoturistika. Pro cykloturistiku však chybí zázemí v podobě půjčoven kol nebo odstavných ploch pro kola. Teprve v nedávné době byla do obcí umístěna orientační značení nejen pro cyklisty. Mikroregion nabízí řadu možností využití volného času v přírodě jako houbaření nebo sběr lesních plodin.

Mezi nedostatky mikroregionu patří omezené možnosti v ubytování a stravování. Mohlo by zde vzniknout více kempů nebo možností ubytování v soukromí. Provozovatelům těchto zařízení by také určitě prospěla spolupráce v různých sdruženích či napojení na cestovní kanceláře či informační centra.

V oblasti nemá svou tradici ani agroturistika, která se v poslední době stává hodně vyhledávanou. Přitom o možnosti rozvoje této formy venkovské turistiky tu není nouze. Nachází se zde několik obydlených i neobydlených hospodářských usedlostí nebo mlýnů, které by k tomuto účelu mohly sloužit. O této možnosti podnikání však obyvatelé nejsou mnohdy informováni.

Jako budoucí poskytovatelé agroturistiky a venkovské turistiky přicházejí v úvahu především drobní soukromě hospodařící zemědělci a jejich rodiny. Na území se takových stavení nachází několik. Například v Ratibořských Horách chová koně rodina Blovských, v Pohnání vlastní 2 koně Nečadovi, u Borotína v obci Vesec se nachází velká obora s jeleny a v obci Ounuz pan Toman chová 7 oslů. Soukromí zemědělci také chovají dobytek, například v Cunkově nebo v Ostrém u Jistebnice. Velké hospodářství, které by pro rozvoj agroturistiky bylo ideální, je velkostatek paní Musilové na Polánce.

9. 1. Velkostatek Polánka

Polánka je velkostatek situovaný na jižním okraji mikroregionu. Je vzdálený 1 km od obce Pohnánek směrem na Chýnov a 13 km od Tábora.

Dnes tento velkostatek vlastní paní Musilová. Koupila ho před pěti lety od rodiny Hlasivců, kterým byl navrácen v restituci. Statek byl ve velmi špatném stavu, což je díky práci paní Musilové a její rodiny stále méně znatelné. Rodina Musilů žila odjakživa v Praze a nikdy neměla příbuzné ani přátele na venkově. Proto, jak sama říká, koupě takového statku byla pro ni výzvou a lákavou změnou. Život v rušném hlavním městě chtěla vyměnit za život na samotě.

Do rozlohy 150 ha patří kromě polí a lesů ještě 4 rybníky. Statek se skládá z dvou obytných budov, každá na jiném konci objektu, z 2 sýpek, 2 stájí, stodoly pro uskladnění zemědělských strojů a menší budovy pro líhně bažantů a kuřat. Paní Musilová zrekonstruovala budovu bývalých deputátních bytů, které poskytují dostatek místa k bydlení jak pro ni, tak i pro její příbuzné a jiné návštěvy. V druhé obytné budově, dříve v domě pro správce statku, bydlí rodina Křížů, která zde žije již několik let. Další budovou po rekonstrukci jsou stáje. Paní Musilová na svém statku chová čistokrevný dobytek, ovce, 8 koní, kachny, husy a společnost jí dělají 2 psy. Louky kolem statku poskytují dostatek místa pro pastvu koní i ovcí. V ohradě pro dobytek je jeden z rybníků, který slouží jako zdroj vody a je doslova obsypán kachnami a husami.

Statek se nachází v údolí, je obklopen loukami, kde se pase dobytek, koně a ovce, a rozlehlými lesy. Přístup paní Musilové dává tomuto statku jedinečnou atmosféru. O možnosti zapojení statku do cestovního ruchu paní Musilová zatím neuvažuje, ale této myšlence se do budoucna nebrání. Jejím cílem je zatím oprava všech objektů a také získání větších zkušeností v zemědělství.

9. 2. Možnosti venkovského cestovního ruchu na velkostatku Polánka

Pro potřeby venkovského cestovního ruchu je velkostatek Polánka jako stvořený. V objektu se nachází dostatek místa pro ubytování hostů a opravou některých nevyužívaných objektů by mohla vznikat nová. Statek by ale musel nabízet i stravování,

protože nejbližší stravovací zařízení je v 8 km vzdálené Mladé Vožici nebo Chýnově. Nabídka by se mohla soustředit na stravu spjatou s vesnickým zemědělstvím.

Statek by mohl nabízet služby, které souvisí s chovem koní. Dcera paní Musilové umí na koni jezdit velmi dobře a také v 2 km vzdáleném Pohnání mají s jízdou na koni své zkušenosti. Hosté by tak mohli absolvovat základní výcvik a pak v doprovodu vyjet na výlet po okolní krajině, třeba do chráněného parku Polánka. Také by si mohli vyzkoušet pasení hospodářských zvířat, úklid stájí a chlévů, práci při senoseči, žních a podobně. Protože do majetku statku patří i lesy a rybníky, nabízí se možnost lovu zvěře či rybaření, sběru lesních plodin a houbaření. Díky neporušené přírodě okolní krajiny by součástí aktivit pro volný čas mohla tvořit pěší turistika, cykloturistika, koupání a v zimě pak bruslení či sáňkování.

Nejbližší obec je vzdálená jen 1 km a hosté by tak mohli být součástí zdejších kulturních akcí, například hasičských soutěží, nebo zde využít zdejší hospody či koupaliště. V neposlední řadě naplní volného času mohou být také výlety po místních pamětihodnostech, například výlet na hrad Šelmberk za ukázkou tradičních řemesel.

9. 3. Návrh produktu nabídky venkovského cestovního ruchu velkostatku Polánka

Tento produkt je vhodný pro návštěvníky, kteří mají s jízdou na koni jen malé zkušenosti. Je určen jak pro jednotlivce, tak i pro skupinu maximálně 6 lidí. Jediným limitem pro dospělé je maximální hmotnost 120 kg.

První částí tohoto produktu je základní výcvik jízdy na koni pod vedením zkušené instruktorky, a to dcery paní Musilové. Místem výcviku je kruhová ohrada v prostorách pastvin hned vedle statku. Další částí programu je projížďka na koni, samozřejmě za doprovodu instruktorky. Tu tvoří několik tras různé délky, a to trasy po okolí nejbližších vsí, trasa k Červenému kříži nebo trasa ke staré hájence.

Tato nabídka se přizpůsobuje přáním a potřebám návštěvníků. Výcvik i projížďku lze absolvovat za jeden den, popřípadě v jiných libovolných intervalech. V případě delšího pobytu mohou návštěvníci po získání zkušeností absolvovat

projížďku bez instruktora. Součástí programu je samozřejmě poučení o způsobu chování a řešení krizových situací.

Náplň dne bude také tvořit péče o koně. Návštěvníci si sami koně připraví na cestu a poté se postarají o jeho stáj.

Součástí nabídky může být i ubytování na statku, záleží na požadavcích hostů.

Produkt bude nabízen prostřednictvím webových stránek majitelky, různých plakátů, upozornění v tisku a na webových stránkách mikroregionu. Na velkostatek bude také upozorňovat značení podél silnic.

9. 4. Cenový přehled

Ceny produktu jsou vytvořeny podle konkurence. Tyto příjmy nejsou pro paní Musilovou hlavními příjmy. Budou použity na úhradu nepravidelných nákladů souvisejících s chovem koní.

Výuka jízdy na koni	200 Kč/hod
Vodění dětí na koni	40 Kč/ 10 min
Vyjížďka na koni	200 Kč/hod
Průvodce	80 Kč/hod
Vratní kauce (vyjížďka na koni bez průvodce)	1000 Kč/hod
Ubytování pro dospělé	400 Kč/den
Ubytování pro děti	300 Kč/den

9. 5. Shrnutí

Otevření velkostatku zaměřeného na chov koní přináší do oblastí celou řadu možností rozvoje venkovského cestovního ruchu. Od ubytování a stravování domácími produkty po jízdu na koni, cykloturistiku nebo pěší turistiku. Nabízí se řada možností, jak trávit volný čas. Například houbařením, rybařením, koupáním či prací na velkostatku. Produkty mohou být v budoucnu se staveny pro konkrétní druhy návštěvníků a pro

konkrétní požadavky. Vzhledem k přednostem oblasti z hlediska přírodních, kulturních a historických krás by tento produkt mohl přinést mnoho výhod pro statek i celou oblast.

Vzhledem k tomu, že paní Musilová není člověkem vyrůstajícím na venkově, pohlíží na možnosti rozvoje venkovského cestovního ruchu s modernějším pohledem a pochopením než rodilí obyvatelé venkova. Ke své práci běžně využívá internet a jiné technologie, které jsou zvláště pro starší venkovské obyvatele mnohdy velkou neznámou. To by mohlo být pro návštěvníky z měst velkou výhodou. Naopak nezná typické obyčeje spjaté s vesnicí, tradice a místní zvyky. Ale vzhledem k tomu, že se často setkává s místními lidmi, od kterých získává cenné rady a zkušenosti při vedení zemědělství, neviděla bych to jako velkou překážku.

10. Závěr

Cestovní ruch se v dnešní době může těšit neustálému rozvoji. Stále více se prosazuje celá řada nových forem cestovního ruchu, které spojuje šetrnost vůči cílovým místům pobytu, ohleduplnost vůči přírodě i celému životnímu prostředí, vůči kulturnímu a historickému bohatství i ohleduplnost ve vztazích mezi lidmi. Jedná se zejména o podnikání ve venkovské turistice a agroturistice. Předpokládá se, že se venkovská turistika vzhledem k významným přínosům a šetrnosti vůči životnímu prostředí bude do budoucna rozvíjet. Lidé stále více touží po návratu k přírodě – aspoň na chvíli uniknout z hlučného, přetechnizovaného a stresujícího městského prostředí někam na venkov, k jednoduchému způsobu života v pěkném přírodním prostředí, kde mohou v klidu odpočívat. Potenciál cestovního ruchu, který se v takových oblastech vyskytuje, se dá využít i s minimem finančních prostředků.

Jihočeský kraj, kam patří analyzovaný Mikroregion Venkov, nabízí dostatečné možnosti pro rozvoj venkovského cestovního ruchu. Tento kraj je nejvíce navštěvovaným za všech krajů České republiky, i když v posledních měsících tato návštěvnost klesá. Kraj nabízí dostatečný počet ubytovacích i stravovacích zařízení.

Mikroregion Venkov se ale tak velké návštěvnosti netěší. Nachází se v klidné přírodě, nabízí historické památky, dobré kulturně-společenské i sportovně-rekreační předpoklady, více méně dostatečné ubytovací a stravovací zařízení, avšak chybí prezentace a možnosti získání informací o této oblasti. Turista vydávající se právě na toto území musí vyhledávat každou obec zvlášť a informace se tak dozvídá velmi složitě. Mikroregion by měl podle mého názoru více prezentovat své území jako celek.

Na území mikroregionu se nacházejí dvě rekreační zařízení. Ani jedno se však nedá považovat za zařízení vhodné pro agroturistiku. Přitom s přihlédnutím k současným trendům je tato forma rozvoje venkovského cestovního ruchu stále více vyhledávanou. V oblasti by se pro tento způsob rozvoje našlo několik objektů. Jedním z nich je velkostatek Polánka, který by v budoucnu mohl přinést zdejší oblasti mnoho výhod. Nabídka tohoto velkostatku by samozřejmě musela být vytvořena v souladu se zdejší kulturou, tradicemi a zvyklostmi.

S podnikáním ve venkovské turistice je spojena řada problémů. Přesto by se však každá obec, pokud má jen trochu vhodné podmínky pro její rozvoj, měla snažit

tento druh cestovního ruchu podporovat. Jednak je velmi významný pro rozvoj venkova i celých regionů, a pak také proto, že Česká republika má pro venkovský cestovní ruch velmi dobré podmínky.

11. Summary

The aim of my thesis was to suggest possibilities of development of idle the rural tourism potential for chosen area, „microregion Venkov“.

Through analysis primary and secondary tourism services offer I found out a significant tourism potential of this area, concretely in natural conditions, historical monuments and social-cultural actions.

There are many possibilities of tourism development in microregion Venkov. Important possibilities are connected with farm called Polanka. Development of this farm can bring into this area many advantages.

Tourism is suitable way for development areas like Czech country. It is necessary to have a starting capital for building basic infrastructure. The second important point in development is consideration for environment and area dweller to ensure long prosperity of tourism service provider so of area.

12. Seznam použité literatury

12. 1. Monografie

1. Drobná D., Morávková E. Cestovní ruch pro střední školy a pro veřejnost. Praha: Fortuna, 2004
2. Foret M., Foretová V. Jak rozvíjet místní cestovní ruch. Praha: Grada Publishing, 2001
3. Hesková, M. a kol. Cestovní ruch pro vyšší odborné a vysoké školy. Praha: Fortuna, 2006
4. Horner, S., Swarbrooke, J. Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času. Praha: Grada Publishing, 2003
5. Indrová, J. a kol. Cestovní ruch I. Praha: Nakladatelství Oeconomica, 2004
6. Kirařlová, A. Marketing destinace cestovního ruchu. Praha: Ekopress, 2003
7. Palatková, M. Marketingová strategie destinace cestovního ruchu. Praha: Grada Publishing, 2006
8. Pásková, M., Zelenka, J. Výkladový slovník. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2002.
9. Štříbrná, M. Venkovská turistika a agroturistika. Praha: Profi Press, s. r. o., 2005
10. Velký slovník naučný. Encyklopedie Diderot. Praha: Diderot, 1999

12. 2. Internetové zdroje

11. Informace o mikroregionu Venkov dostupné na World Wide Web:
<http://www.venkovskatrznice.cz/redaction.php?action=showRedaction&i_d_categoryNode=750>
12. Informace o obci Borotín. Dostupné na World Wide Web:
<http://www.borotin.cz/>
13. Informace o obci Chotoviny. Dostupné na World Wide Web:
<<http://www.chotoviny.cz>>, <<http://tabinfo.blog.cz/0802/chotoviny>>

14. Informace o obci Miličín. Dostupné na World Wide Web:
<<http://ceskasibir.cz/milicin/>>
15. Informace o obci Mladá Vožice dostupné na World Wide Web:
<<http://www.mu-vozice.cz/>>
16. Informace o obci Nadějkov: Dostupné na World Wide Web:
<<http://www.nadejkov.cz/obec/uvod.php>>
17. Informace o obci Ratibořské Hory. Dostupné na World Wide Web:
<<http://www.kolem.cz/xxx/obce/rathory.htm>>
18. Informace o rekreačním zařízení Monínec. Dostupné na World Wide Web:
<<http://www.moninec.cz/cz.php>>
19. Informace o regionech, městech a obcích. Dostupné na World Wide Web:
<<http://www.czso.cz/xc/edicniplan.nsf/aktual/ep-1>>
20. Monitoring návštěvníků v turistických regionech České republiky.
Dostupný na World Wide Web:
<<http://monitoring.czechtourism.cz/tabs.php?x=&g=&j0=on&j1=on&r=&o=5&m=552046&l=&h9=3&h8=5&h7=552046>>
21. Oficiální informační stránky obce Jistebnice. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.jistebnice.cz/>>
22. Perlín, R. Venkov, typologie venkovského prostoru. Dostupný na World Wide Web: <<http://www.mvcr.cz/odbor/reforma/perlin.pdf>>
23. Portál regionálních informačních servisů. Dostupný na World Wide Web:
<http://www.risy.cz/>
24. Spolupráce mikroregionu. Dostupné na World Wide Web.
<http://www.jhk.cz/files/TA/Spoluprace_mikroregion.doc>
25. Statistické údaje o obcích dostupné na World Wide Web:
<[http://www.czso.cz/xc/redakce.nsf/bce41ad0daa3aad1c1256c6e00499152/56bc583c780fb5f8c12573f50035cd2e/\\$FILE/Cest_ruch.doc](http://www.czso.cz/xc/redakce.nsf/bce41ad0daa3aad1c1256c6e00499152/56bc583c780fb5f8c12573f50035cd2e/$FILE/Cest_ruch.doc)>
26. Statisticko-ekonomický servis dostupný na World Wide Web:
<http://www.socr.cz/assets/zpravodajstvi/statisticko-ekonomicky-servis/Ceruch2Q08__2_.doc>

27. Strategie rozvoje mikroregionu dostupná na World Wide Web:
<<http://www.ckrumlov.cz/data/region/podkleti/strategie.pdf>>
28. Světové trendy v cestovním ruchu. Dostupné na World Wide Web:
<<http://www.cestovatel.cz/clanky/asketicka-dovolena/>>
29. Tábořsko – popis regionu. Dostupné na World Wide Web:
<http://www.trasovnik.cz/k_jihoc/tabor/tabor.asp>
30. Teorie o cestovním ruchu dostupná na World Wide Web:
<<http://cestovniruch.praha-mesto.cz/Kongresova-turistika>>
31. Teorie o venkovské turistice dostupná na Worl Wide Web:
<http://www.cpkp.cz/files/file/vydavatelstvi/venkovska_turistika.pdf>
32. Trvale udržitelný cestovní ruch. Dostupný na World Wide Web:
<<http://www.czechtourism.cz/index.php?show=055001021>>

13. Seznam příloh

Příloha č. 1 – Přehled údajů o jednotlivých obcích mikroregionu

Příloha č. 2 – Přehled sportovních zařízení v obcích

Příloha č. 3 – Přehled služeb v obcích

Příloha č. 4 – Přehled stravovacích a ubytovacích zařízení

Příloha č. 5 – Fotografie velkostatku Polánka

Příloha č. 1

Tabulka 1

Přehled údajů o jednotlivých obcích mikroregionu Venkov

Název obce	Status	Katastrální výměra (km ²)	Počet obyvatel	Místní části	Nadmořská výška (m)	Okres
Běleč	obec	12,22	177	3	457	Tábor
Borotín	městys	26,25	541	11	520	Tábor
Bradáčov	obec	4,47	71	2	664	Tábor
Dolní Hořice	obec	39,08	804	12	554	Tábor
Dolní Hrachovice	obec	4,47	143	3	552	Tábor
Hlasivo	obec	12,27	176	4	565	Tábor
Chotoviny	obec	31,38	1613	12	555	Tábor
Mladá Vožice	město	31,58	2800	14	453	Tábor
Nová Ves	obec	11,4	175	4	465	Tábor
Nemyšl	obec	14,19	288	8	505	Tábor
Oldřichov	obec	10,1	228	1	503	Tábor
Pohnání	obec	3,57	80	1	627	Tábor
Pohnánek	obec	2,49	60	1	578	Tábor
Pojbuky	obec	7,37	122	4	625	Tábor
Ratibořské Hory	obec	21,13	747	6	418	Tábor
Rodná	obec	6,14	109	3	655	Tábor
Řemíčov	obec	4,33	81	2	500	Tábor
Slapsko	obec	9,09	127	6	465	Tábor
Smilovy Hory	obec	20,81	409	7	643	Tábor
Sudoměřice u Tábora	obec	3,41	288	1	525	Tábor
Šebířov	obec	23,32	286	11	410	Tábor
Vilice	obec	7,09	171	2	519	Tábor
Zadní Střítež	obec	4,98	35	1	606	Tábor
Zhoř	obec	3,16	95	1	466	Tábor
Těchobuz	obec	7,21	134	1	537	Pelhřimov
Jedlany	obec	4,2	69	1	486	Tábor
Jistebnice	obec	57,94	2012	27	578	Tábor
Nadějkov	obec	24,09	744	18	535	Tábor
Miličín	obec	25,72	870	9	617	Benešov
Vodice	obec	15,24	185	4	601	Tábor

Zdroj: www.risy.cz, www.wikipedia.cz

Příloha č. 2

Tabulka 2

Přehled sportovních zařízení v obcích mikroregionu Venkov

Název	fotbalové hřiště	sportovní hala	tělocvična	otevřený stadion	koupaliště	tenisové kurty	posilovna
Běleč	1						
Borotín	1	1					
Bradáčov							
Dolní Hořice					1		
Dolní Hrachovice							
Hlasivo	1						
Chotoviny	1	1	1				
Nová Ves							
Nemyšl							
Oldřichov	1			1			
Pohnání					1		
Pohnánek							
Pojbuky	1				1		
Ratibořské Hory	1					2	
Rodná							
Řemíčov	1						
Slapsko	1						
Smilovy Hory	1	1	1				
Sudoměřice u Tábora							
Šebířov							
Vilice	1						
Zadní Střítež	1						
Zhoř	1						
Jedlany	1						
Jistebnice	2	1	2			2	1
Nadějkov			1				
Miličín	1		1				
Vodice							

Zdroj: www.risy.cz, webové stránky jednotlivých obcí

Příloha č. 3

Tabulka 3

Přehled služeb v obcích mikroregionu Venkov

Název	Školy	Zdravotnická zřízení	Technická vybavenost	Kultura	Sociální zařízení
Běleč			SDH		
Borotín	MŠ, ZŠ	praktický lékař pro dospělé	SDH, pošta	veřejná knihovna	
Bradáčov			SDH		
Dolní Hořice			SDH	veřejná knihovna	
Dolní Hrachovice			SDH		
Hlasivo			SDH		
Chotoviny	MŠ, ZŠ	prakt. lékař pro dospělé, stomatolog, sanatorium plast. a estet. chirurgie	SDH, pošta	veřejná knihovna	azylový dům
Mladá Vožice	MŠ, ZŠ	prakt. lékař pro dospělé, děti a dorost, stomatolog, gynekolog, lékárna, detaš. pracoviště rychlé záchrané služby	SDH, pošta, obvodní oddělení policie ČR	veřejná knihovna, pojišťovna, kino, muzeum	2 domy s peč. službou
Nová Ves			SDH	veřejná knihovna	
Nemyšl			SDH	veřejná knihovna	
Oldřichov			SDH	veřejná knihovna	
Pohnání			SDH		
Pohnánek			SDH		
Pojbuky			SDH		
Ratibořské Hory	MŠ, ZŠ	praktický lékař pro dospělé, stomatolog	SDH, pošta	veřejná knihovna	
Rodná			SDH	veřejná knihovna	
Řemíčov			SDH	veřejná knihovna	
Slapsko			SDH	veřejná knihovna	
Smilovy Hory			SDH		
Sudoměřice u Tábora			SDH, pošta	veřejná knihovna	
Šebířov			SDH, pošta	veřejná knihovna	
Vilice			SDH, pošta	veřejná knihovna	
Zadní Stráň			SDH, pošta	veřejná knihovna	
Zhoř			SDH		
Jedlany			SDH		
Jistebnice	MŠ, ZŠ	praktický lékař pro dospělé, stomatolog	SDH, pošta	4 veř. knihovny, kino, muzeum	dům s peč. službou
Nadějkov	MŠ, nižší st. ZŠ		SDH, pošta	veřejná knihovna	
Miličín	MŠ, ZŠ	praktický lékař pro dospělé, stomatolog	SDH, pošta	veřejná knihovna	
Vodice			SDH, pošta	veřejná knihovna	

Zdroj: www.risy.cz, webové stránky jednotlivých obcí

Vysvětlivky: MŠ – Mateřská škola

ZŠ – Základní škola

SDH – Sbor dobrovolných hasičů

Příloha č. 4

Tabulka 4

Přehled stravovacích a ubytovacích zařízení obcí mikroregionu Venkov

Název	Stravování	Stravování a ubytování
Borotín	restaurace Pod Kaštanem	pension Na Rynku, sportovní hala Borotín
Chotoviny	restaurace Eden, hospoda u Slunečků	hostinec u Zámku, pension Pod Ořechem
Mladá Vožice	hostinec U Lva, Na Růžku, U Kalicha	Hotel Záložna
Pojbuky	restaurace Pod Buky	pronájem staročeské chalupy
Ratibořské Hory	hostinec U Báby, U Dědka, U Sedloňů	
Oldřichov	hospoda	
Smilovy Hory	hospoda Na Konci světa	
Sudoměřice u Tábora	restaurace Na Nádraží	
Jistebnice	hostinec U Rezků, hostinec u Kratochvílů, hostinec Hvězda	pension U Bizona, pension Hůrka, ubytování v soukromí, chalupa Beranka, camp Javorová skála, pension u Barošů, veř. tábořiště U Nového rybníka
Nadějkov	pohostinství U Jandů	Parkhotel Mozolov
Miličín	restaurace U Dvou javorů,	hotel Česká Sibiř, pension a bar Ve Mlýně
Votice	Starozámecká restaurace	pension u Modré kočky

Zdroj: www.risy.cz

Příloha č. 5

Obrázek 1

Velkostatek Polánka

Obrázek 2

Velkostatek Polánka

Obrázek 3

Koně na velkostatku Polánka

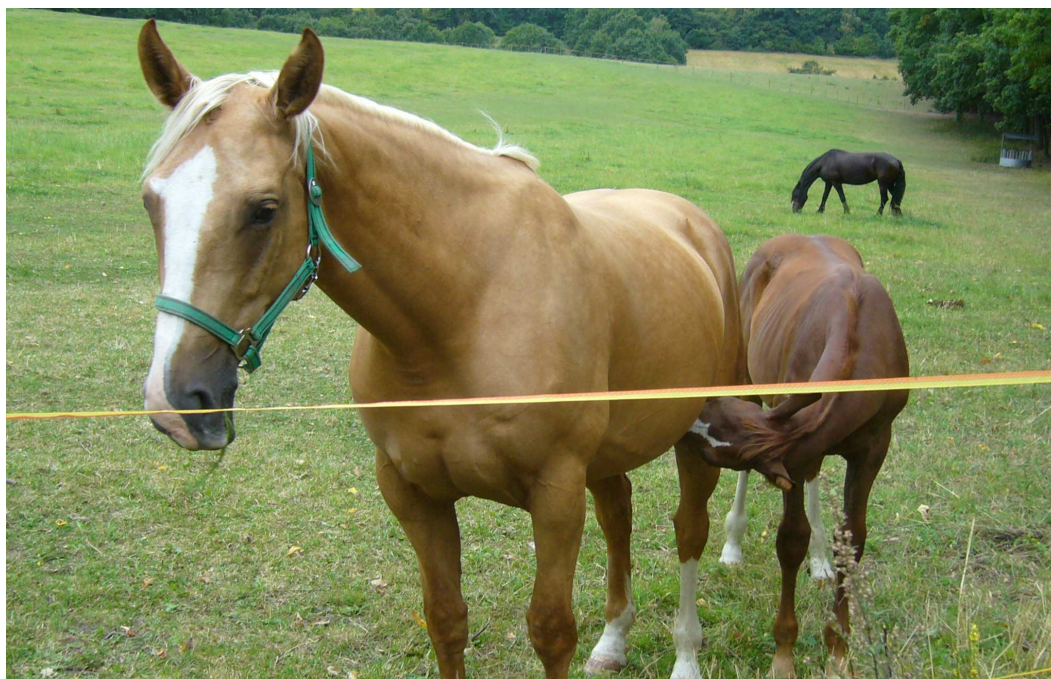
Obrázek 3

Koně na velkostatku Polánka

Obrázek 4

Koně na velkostatku Polánka

Obrázek 5

Drůbež na velkostatku Polánka

